

VÁLASZTÁSI TARTALOMSZOLGÁLTATÁSI KÓDEX

A MAGYARORSZÁGI TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETÉNEK
A VÁLASZTÁSOKKAL KAPCSOLATOS
INTERNETES TARTALOMSZOLGÁLTATÁSRA VONATKOZÓ
MŰKÖDÉSI, ETIKAI ÉS ELJÁRÁSI KÓDEXE

(Election Code of Conduct)

2001. május

2004. májusában módosított verzió

2006. márciusában módosított verzió

2007. júniusában módosított verzió

1. Preambulum

A Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesülete (továbbiakban: *MTE*), az Országos Választási Irodával egyeztetve, annak érdekében, hogy

- az internetes tartalomszolgáltatás szabályai, eljárásai, szokásai az országgyűlési-, európai parlamenti, önkormányzati választások valamint a népszavazások (továbbiakban: választások) tekintetében meghatározásra kerüljenek és a szolgáltatók, a felhasználók és a szélesebb közvélemény előtt ismertek legyenek;
- a választásokkal kapcsolatban az internetes tartalomszolgáltatás a jogszabályokban meghatározott keretek között történjen;
- a tartalomszolgáltatás jelen szabályrendszerét elfogadók és alkalmazók számára a választásokkal kapcsolatban egyazon szabályok érvényesüljenek;
- a választások kapcsán a tartalomszolgáltatás fogyasztói, illetve valamennyi azzal kapcsolatba kerülő vagy arról véleményt alkotó számára e szabályok ismertek és számonkérhetőek legyenek;
- a tartalomszolgáltatás választásokkal kapcsolatos elfogadott szabályainak megsértése az önszabályozás keretei között szankcionálásra kerüljön;

az alábbi kódexet alkotja a választások tisztaságának, a jogszabályok teljeskörű érvényesülésének, és azok értelmezésének elősegítése érdekében.

2. A Kódex hatálya

Jelen Kódex rendelkezései ajánlásokat fogalmaznak meg a magyarországi tartalomszolgáltatók számára. A Kódex rendelkezései kötelezően érvényesek az MTE tagjai számára és azokat kell alkalmazni az MTE tagjaival kapcsolatos, illetőleg a tartalomszolgáltatás kapcsán felmerülő eseti vagy elvi döntést igénylő eljárások során.

3. 3. Fogalom-meghatározások és alapvető szabályok

- 3.1. Internetes Tartalomszolgáltatónak** tekintünk minden olyan jogi vagy természetes személyt, illetve ezek bármilyen csoportját, amely/aki az internet-felhasználók összessége, vagy egy csoportja által elérhető módon, bármilyen (textuális, numerikus, képi, hangos, multimedialis) információt tesz közzé időben korlátozott vagy korlátlan módon úgy, hogy a tartalomhoz hozzáférők által e jogi vagy természetes személy egyértelműen, a tartalomhoz való hozzáférés során azonosítható. Az internetes tartalomszolgáltatás fogalmába beleértjük a különböző hálózatokon elérhető WWW, mobil, szélessávú, e-mailes információkat, mely technológiák ugyanakkor nem kizárólagosan alkotják a fogalom tartalmát.
- 3.2.** A **transzparencia elve** megköveteli, hogy adott tartalom szolgáltatója a felhasználók számára a lehető legkönnyebben azonosítható legyen: a WWW-n az URL-nek, más technológiák esetében a hasonló azonosítóknak egyértelműen utalni kell arra, hogy a felhasználó milyen szolgáltatást vesz igénybe. Ilyen lehet a márkanév, a szolgáltatás neve illetve más egyértelmű azonosító megjelenése az url-ben.
- 3.3. Nem tekintjük tartalomszolgáltatónak** azt a szolgáltatót, aki pusztán technológiai lehetőséget biztosít egy vagy több, egyszerűen azonosítható jogi vagy természetes személynek, információk közzétételére.
- 3.4. Szerkesztett tartalomnak** tekintünk minden információt, amely kizárólag a Tartalomszolgáltató munkatársainak, megbízottjainak közvetlen részvételével kerül közlésre. A szerkesztett tartalmakra korlátozás nélkül alkalmazhatóak a nyilvános közlésre vonatkozó jogszabályok, így elsősorban az 1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyv, vonatkozó rendelkezései.
- 3.5 Fizetett tartalomnak** tekintjük azokat a reklámcélú közléseket, melyek a Tartalomszolgáltató munkatársai, megbízottjai által kontrollált felületeken, ellenszolgáltatás fejében kerülnek közlésre.
- 3.6 Felhasználói tartalomnak** tekintjük mindazokat az információkat, amelyek a Tartalomszolgáltató által biztosított technológia segítségével, a Tartalomszolgáltató felületein, a felhasználók bármelyike vagy egy csoportja által elkészítve kerülnek

megjelenítésre - tekintet nélkül arra, hogy e tartalmak utólagos korrekciójának (moderálásának) jogát a Tartalomszolgáltató fenntartja-e.

3.7 Kampányidőszak

A választási eljárásról szóló 1997 évi C. törvény (továbbiakban: Ve.tv.) 40. § (1)/ alapján a választási kampány a választás kitűzésétől a szavazást megelőző nap 0 óráig tart.

3.8 Kampánycsend időszak

A Ve. tv.40.§ (2) bekezdése szerint a kampánycsend a választás napját megelőző nap 00.00 órától a szavazás befejezéséig tart.

3.9 Hirdetés

Az MTE hirdetésnek tekinti mindazokat a felületeket, melyek szokásos tevékenységének körében más esetben fizetett tartalom megjelenítését teszik lehetővé, ilyen egyebek mellett, de nem kizárólagosan a banner, az átkattintás lehetővé tevő logo, a külön dobozban szereplő link, a szolgáltatás-ajánló vagy egyéb képi vagy hangzó anyag, melyet a szolgáltató ellenszolgáltatás ellenében, a megrendelő tevékenységének ismertetése, népszerűsítése céljából rendel közölni. Hirdetésnek tekintjük továbbá mindazon, átkattintást is lehetővé tevő elemeket – ilyen egyebek mellett, de nem kizárólagosan a link, a kép, a rövid szövegleírás -, melyek nem a tartalomszolgáltató szokásos tevékenysége nyomán előállított hír- és információszolgáltatás részeként jelenik meg és annak kiegészítését, illusztrálását szolgálják, hanem a szokásos tevékenységtől egyértelműen elkülönülten (külön tartalmi vagy design egységben), annak részeként, ám önállóan, egy a tartalomszolgáltató által vagy más szolgáltató által üzemeltetett szolgáltatás megtekintésére (igénybevételére) vagy megvásárlására hívnak fel.

Az MTE nem tekinti hirdetésnek az internetes tartalomszolgáltatás keretében létrejövő gyűjteményes, tájékoztató vagy illusztráló tartalmi egységekben (egyebek mellett, de nem kizárólagosan a katalógus, kereső, linkgyűjtemény) szereplő, átkattintást is lehetővé tevő olyan megjelenítéseket, valamint a tartalomszolgáltató szokásos tevékenysége nyomán előállított hír- és információszolgáltatás részeként, annak kiegészítését, illusztrálását szolgáló tartalmi egységeket, melyek a tartalomszolgáltató által vagy más szolgáltató által

üzemeltetett internetes szolgáltatás megtekintését teszik lehetővé a látogató önálló választása (“user pull”) alapján.

4. A Tartalomszolgáltatók felelősége, kiemelt feladatai

Az interneten megjelenő különböző tartalmak tekintetében a Tartalomszolgáltatók kétféle *felelőségét* különböztetjük meg:

- a Tartalomszolgáltató felelősége korlátlan minden szerkesztett és fizetett tartalom esetében;
- a Tartalomszolgáltató felelősége korlátozott a felhasználói tartalom (“user generated content”) esetében.

A szerződés alapján hosting-szolgáltatást nyújtó ISP, a keresőszolgáltatást és a gyorsító-tárolást végző *nem minősül* Tartalomszolgáltatónak, és a szerződő fél által közölt tartalmakért, amennyiben nincsen pozitív tudomása azok jogsértő mivoltáról – vétkessége hiányában - felelősége csak a jogsértés objektív következményekig terjed.

A felhasználói tartalom a társadalmi nyilvánosság sajátos formája. A felhasználói tartalmak a szólásszabadság fontos instrumentumai, a hozzájuk való viszony nem cenzurális, hanem a transzparencia elvén alapul. A felhasználói tartalmak befogadói számára világossá kell tenni, hogy

- ezek nem a Tartalomszolgáltató információi, véleményei stb., azokat a Tartalomszolgáltató nem ellenőrizte,
- a gyakran névtelenséget biztosító szolgáltatás-formák megnehezítik vagy lehetetlenné teszik az információforrás azonosítását.

A tartalomszolgáltató joga és kötelessége, hogy az általa felhasználói tartalmak elhelyezésére biztosított felületekhez az ott való megnyilvánulás szabályait, normarendszerét leíró dokumentumokat csatoljon, és azokban foglaltakat a korlátozott felelőségviselés elvének megfelelően érvényesítse.

A tartalomszolgáltató kiemelt feladata, hogy az általuk biztosított felületeken megjelenő egyértelműen jogsértő tartalmakat - amint azokról pozitív tudomást szereznek - eltávolítsák. A tartalomszolgáltatók ugyanakkor arra törekednek, hogy a kifogásolt felhasználói tartalmakkal kapcsolatban az elsődleges kezelési forma az ellentétes vélemények, információk azonos felületen való megjelenítése legyen.

Jelen kódex a választásokkal kapcsolatos *ajánlást* tartalmaz, illetőleg mintául szolgálhat ilyen típusú szabályok kidolgozásához.

5. Alapelvek

Az általános és az időközi választások kampányidőszakában a tartalomszolgáltatók fokozottan ügyelnek az MTE etikai kódexében a lelkiismeretes tájékoztatásról és a kiegyensúlyozottságról lefektetett alapelvek betartására.

5.1 A kiegyensúlyozottság alapelve

A kampány időszakokban a szokásos eljárástól eltérően az egyes versengő személyeket vagy szervezeteket illetően megfontolásra ajánlott a kvantitatív alapú kiegyensúlyozottság érvényesítése. A legfontosabb szempont ezekben az időszakokban is az elfogulatlanság, a körültekintő tájékoztatás és az, hogy a felhasználóknak lehetősége legyen a versengő programok, szervezetek vagy személyek megismerésére. Ez a megismerés minden esetben egyforma mértékű energiabefektetést (az adott információ elérésének sebessége, elrendezése, hierarchikus mélysége azonos legyen), keresést igényeljen a felhasználó részéről.

5.2. A kampánycsend betartásának alapelve

Kampánycsend a tartalomszolgáltatók tekintetében

A tartalomszolgáltatók minden tekintetben érvényesnek ismerik el magukra a választási eljárásról szóló jogszabályok, a választási eljárásról szóló törvény illetve az OVB állásfoglalásai kampánycsendre vonatkozó rendelkezéseinek elveit. Az internet, mint a közlés médiuma csupán e rendelkezések betartásának módját befolyásolja.

A tartalomszolgáltatók vállalják, hogy ebben az időszakban nem jelenítenek meg olyan új, szerkesztett anyagokat, amelyek közvetlenül vagy közvetve befolyásolhatják a választókat döntésükben. Általános választás esetében ezen minden olyan tartalmat kell érteni, amely bármely, a választáson induló jelöltről, listáról, szervezetről vagy szervezetet képviselő személyről szól, a választási programmal kapcsolatos, a választók véleményét befolyásoló, információt tartalmaz. Időközi választás esetében a korlátozás vonatkozik a választásban érintett jelöltekre, illetve a választáson érintett szervezetekre, amennyiben a közlés bármilyen kapcsolatban áll a választással vagy a választásban érintett választóközzel, listával vagy ha bármilyen egyéb módon alkalmas a választópolgárok befolyásolására.

Az MTE javasolja, hogy a kampánycsend időszakában a tartalomszolgáltatók ne szervezzenek on-line beszélgetéseket, chateket vagy fórumokat a közélet olyan szereplőivel, akiről feltételezhető, hogy a szóban forgó választás kimeneteléhez bármilyen érdekük fűződik.

Az MTE javasolja, hogy kampánycsend időszakában a tartalomszolgáltatók ne jelenítsenek meg a kampányra, pártokra, a felhasználók pártpreferenciájára, a választási eredményére vonatkozó saját szavazógépeket, illetve más tartalomszolgáltató szavazógépére mutató linket, valamint az előző szavazás eredményére vonatkozó statisztikákat a szerkesztett tartalomra vonatkozó rendelkezéseket tekintsék irányadónak, akkor sem, ha a felmérés nem reprezentatív.

Az MTE javasolja, hogy a tartalomszolgáltatók korábbi, a választásról, a kampányról, annak szereplőiről szóló szerkesztett anyagaikat az első két hierarchikus szintről tegyék elérhetetlenné. Hierarchikus szinten az egyes tartalomszolgáltató által működtetett vagy használt könyvtárstruktúrát értjük. Közérdek fűződik azonban ahhoz, hogy a választási kampányról, az abban résztvevő jelöltekről és szervezetekről szóló anyagok a kampánycsend lejáratá után hozzáférhetőek legyenek, így azok letörlése nem szükséges, a cél az, hogy a technikailag lehetséges minimálisra szorítsuk le a felhasználók általi elérhetőségét.

A tartalomszolgáltatók a kampánycsend időszakában tartózkodnak attól, hogy a szerkesztett tartalom illusztrációjaként, kiegészítéseként, annak részeként vagy attól elkülönülten megjelenő, átkattintást lehetővé tevő eszközzel (link, logo, egyéb kép vagy hypertext) egymástól eltérő információ-hozzáférési lehetőséghez juttassák olvasóikat a választások résztvevő jelöltekkel vagy szervezetekkel kapcsolatban.

Kampánycsend felhasználói tartalmakban

A felhasználói tartalmakban - fórumokban, chateken, blogokon - nem tiltható, hogy a felhasználók a választásról is szót ejtsenek. Az MTE javasolja, hogy a tartalomszolgáltatók jól látható helyen, a szolgáltatás használata előtt hívják fel a felhasználók figyelmét a kampánycsendre és szólítsák fel a felhasználókat, hogy ebben az időszakban agitációs céllal ne jelenítsenek meg tartalmakat az erre rendszeresített felületeken, illetve hívják fel a figyelmüket a vonatkozó jogszabályokra.

Az MTE javasolja a tartalomszolgáltatóknak, hogy vállalják: a kampánycsend időszakában kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy a felhasználók által nyitott felületeken a választásokon érintett személyek, szervezetek még az egyébként nem moderált területeken se nyilvánuljanak meg, e lehetőségekkel ne éljenek vissza.

6. Választási hirdetések

Az MTE az alábbiak figyelembevételével javasolja tartalomszolgáltatók számára választási hirdetéseket közzétenni.

- a választás minden szereplőjének ugyanazon áron, ugyanolyan fizetési feltételekkel értékesítsenek hirdetési felületet (ebbe beleértve az ingyenesen kínált hirdetési felületeket is)
- a választási hirdetéseket azok méretétől függetlenül jól látható “POLITIKAI HIRDETÉS” felirattal különböztessék meg
- ne kössenek szponzori megállapodást a választásokon induló szervezettel
- ne kössenek bartermegállapodást választási hirdetésekre vonatkozóan
- ne tegyenek közzé választási hirdetést a kampánycsend időszakában

- ne fogadjanak el olyan választási hirdetést, mely negatív kampányüzenetet tartalmaz, vagyis célja a megrendelő valamely politikai ellenfelének rossz színben való feltüntetése.
- ne tegyenek közzé közvélemény-kutatási adatokat tartalmazó hirdetéseket a választásnapján és az azt megelőző 8 napban.

Kizárólag a fogyasztó/befogadó egyértelmű, előzetes hozzájárulásával történhet politikai hirdetés elektronikus úton e-mailben és sms-ben. az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (Eker tv.) szerint elektronikus hirdetésnek minősül többek közt az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás útján tett bármely közlés, amelynek célja, hogy közvetve vagy közvetlenül népszerűsítsen szervezetet, valamint amely társadalmi cél megvalósításához kapcsolódó tájékoztatást tartalmaz. A törvény szerint elektronikus hirdetés a politikai reklám is. Az Eker tv., az adatvédelmi törvény és az adatvédelmi biztos vonatkozó ajánlása szerint céltól eltérő adatkezelésnek minősül, ezért tilos bármilyen kéretlen, reklámcélú elektronikus levél és sms – ideértve de nem kizárólagosan a politikai reklám, tájékoztatás, felhívás, politikai rendezvényről szóló információ, meghívó - küldése, továbbítása. A politikai reklámozó illetve reklám-közvetítő csak abban az esetben használhatja a fogyasztó/befogadó bármilyen személyes adatát (ideértve elektronikus levélcímét is), ha utóbbi ehhez egyértelműen és előzetesen hozzájárult (opt-in). A reklámozó illetve reklám-közvetítő csak arra a célra használhatja a fogyasztó/befogadó bármilyen személyes adatát (ideértve elektronikus levélcímét is), amelyre utóbbi hozzájárult, harmadik fél részére csak expresszív előzetes engedéllyel adhatja át.

7. Ajánlás a pártok honlapjának üzemeltetésére

A pártok, illetve a választásokon induló szervezetek és jelöltek honlapjai rendeltetésük szerint tartalmaznak a választási akarat befolyásolására alkalmas politikai információt. Az MTE – a 2002-es Országgyűlési választások tapasztalatai alapján – úgy értelmezi, hogy a pártok honlapjai nem a semleges választópolgár számára készülő, a meggyőzést, befolyásolást szolgáló információt hordozó eszközök, hanem olyan választók számára

készülnek, akik akaratlagosan kívánnak az interneten az adott pártról, annak jelöltjeiről, programjáról, céljairól és elveiről, rendezvényeiről szóló információt beszerezni. Ugyanakkor az MTE álláspontja szerint az ilyen információ közlésére is értelmezhetőek a kampánycsendre vonatkozó előírások.

Az MTE felszólítja a pártokat, hogy a kampánycsend idején tartózkodjanak a választási kampánnyal és a választási programmal kapcsolatos információk frissítésétől. Ennek alapján az MTE Választási Kódexének előírásaival összhangban minden, a kampánycsend ideje előtt a honlapra felkerült információ változatlanul elérhető maradhat a kampánycsend idején, ám annak frissítésére kampánycsend ideje alatt – az MTE javaslata alapján – nem kerülhet sor.

Ezen túl javasolja ezen szervezeteknek, hogy a választási kampány során internetes tartalomszolgáltatásuk tekintetében is maradéktalanul tartsák be az Országos Választási Bizottság állásfoglalásait, határozatait, különös tekintettel a kampánycsend megsértésével kapcsolatos döntéseire.

8. Ajánlás a blogok üzemeltetésére

A tartalomszolgáltatók honlapján elhelyezett blogok a tartalomszolgáltatók szempontjából felhasználói tartalomnak minősülnek, amennyiben nem a tartalomszolgáltató munkatársainak, megbízottjainak közvetlen részvételével kerül közlésre. E tekintetben a blogokra a jelen kódex felhasználói tartalomra vonatkozó szabályai az irányadóak.

A tartalomszolgáltatók munkatársainak, megbízottjainak közvetlen részvételével közlésre kerülő blogok a tartalomszolgáltató által szerkesztett tartalomnak minősülnek, és a jelen kódex 4., 5. és 6. pontjában meghatározott vonatkozó szabályok irányadóak rá.